

Національний університет «Чернігівський колегіум»
імені Т.Г. Шевченка

Психолого-педагогічний факультет

Кафедра соціальної роботи та освітніх і педагогічних наук

«Методика викладання фахових дисциплін»

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

для студентів магістратури психолого-педагогічного факультету
Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

(спеціальність 011 «Освітні/Педагогічні науки»)

Денна, заочна форма навчання

Чернігів 2019

УДК 37.032.42(075.8)

ББК 74.6я73

Г 89

Грищенко С. В. Методика викладання фахових дисциплін: методичні рекомендації для студентів магістратури психолого-педагогічного факультету Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка (спеціальність 011 «Освітні, педагогічні науки». За освітньо-професійною програмою: Інклюзивна освіта, корекційна педагогіка) денна, заочна форма навчання. Чернігів: НУЧК, 2019. 32 с.

Рецензент: кандидат педагогічних наук, професор Л.М. Завацька

Рекомендовано до друку
Кафедрою соціальної роботи
протокол № 7
від 15 лютого 2018 р.

©Національний університет
«Чернігівський колегіум»
імені Т.Г. Шевченка

©Грищенко С.В.

ЗМІСТ

1. Опис навчальної дисципліни.....	4
2. Мета та завдання навчальної дисципліни.....	4
3. Короткий зміст лекцій.....	6
4. Структура навчальної дисципліни.....	7
5. Теми практичних занять.....	10
6. Самостійна робота.....	15
7. Індивідуальні завдання.....	16
8. Методи навчання.....	17
9. Методи контролю.....	17
10. Розподіл балів, які отримують студенти.....	18
11. Методичне забезпечення.....	19
12. Питання до заліку, екзамену.....	20
13. Рекомендована література.....	22
14. Програма державного екзамену з дисципліни.....	25

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, кваліфікація	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка (шифр і назва)	Нормативна	
Модулів – 1	спеціальність 011 « <u>Освітні, педагогічні науки</u> ». За освітньо-професійною програмою: <u>Інклюзивна освіта, корекційна педагогіка</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		5-й, 6-й	5-й, 6-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 108		9-й, 10-й	9-й, 10-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента –	Кваліфікація: Магістр педагогічних наук. Фахівець з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки	Лекції	
		6/8 год.	4/4 год.
		Практичні, семінарські	
		8/10 год.	4/4 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		76/72 год.	82/82 год.
Модульна робота: год.			
Вид контролю: залік, екзамен			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 14/72, 16/74

для заочної форми навчання –

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: сформувати у майбутніх фахівців систему знань, вмінь та навичок, необхідних для забезпечення виконання завдань організації освітнього процесу в системі закладу вищої освіти в якості фахівця з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки.

Завдання:

- усвідомити концептуальні засади викладання в умовах закладів вищої освіти,

- визначення змісту та завдань підготовки фахівця з інклюзивної освіти,

корекційної педагогіки;

- визначення особливостей підготовки та проведення основних форм організації освітнього процесу майбутніх фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки;

- розкриття специфіки підготовки та проведення лекційних та практичних занять з дисциплін соціально-педагогічного циклу;

- ознайомлення студентів з формами організації самостійної роботи;

- усвідомити особливості організації та проведення професійно-орієнтованої практики майбутніх фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:

- методологічні засади викладання дисциплін циклу загальної та професійної підготовки в умовах ЗВО III-IV рівня акредитації;
- зміст та форми організації освітнього процесу у вищій школі;
- специфіку організації навчання майбутніх фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки;

вміти:

- визначати мету та завдання професійної діяльності викладача закладу вищої освіти;
- орієнтуватися в системі навчальних планів та програм зі спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки»;
- добирати та застосовувати методичний матеріал відповідно до організаційної навчальної дисципліни, теми;
- коректувати свою професійну діяльність;
- здійснювати підготовку та проведення основних організаційних форм професійної підготовки майбутніх фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки до викладацької діяльності.

3. Короткий зміст лекцій

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади професійної підготовки фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки

Тема 1. Концептуальні підходи до професійної підготовки майбутніх фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки у системі закладу вищої освіти.

- Професійна підготовка фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки. Професійний портрет фахівця з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки.

- Форми та рівні професійної підготовки фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки.

- Сфери професійної діяльності фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки. Сучасний стан професійної підготовки фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки і Болонський процес.

Тема 2. Моделі професійної підготовки майбутніх фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки в Україні та за рубежом.

- Моделі професійної підготовки фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки в Україні. Моделі професійної підготовки працівників соціальної сфери за рубежом.

Тема 3. Зміст та завдання професійної підготовки фахівця з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки

- Зміст підготовки майбутнього фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки у ЗВО.

- Навчальна програма підготовки фахівця з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки. Аналіз змісту навчальних програм предметів циклу загальної та професійної підготовки.

Змістовий модуль 2. Методичні засади організації освітнього процесу підготовки фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки у ЗВО

Тема 1. Методи організації освітнього процесу майбутніх викладачів вищої школи

- Загальна характеристика методів освітньої роботи в професійній підготовці майбутніх фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки. Методи інструктування, прикладу, інтерактивні методи, ігрові, групової роботи, соціально-педагогічної роботи.

Тема 2. Форми організації освітнього процесу майбутніх викладачів із соціально-педагогічних дисциплін

– Класифікація та ознаки форм організації освітнього процесу майбутніх фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки. Лекція як основна форма навчання в процесі професійної підготовки майбутнього фахівця з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки. Практичні заняття як форма навчання в процесі професійної підготовки майбутнього фахівця. Дискусійні форми організації навчальних занять. Захист програм, проектів соціально-педагогічної роботи.

Тема 3. Самостійна робота студентів спеціальності 011 «Освітні, педагогічні

науки» у ході вивчення фахових дисциплін

- Самостійна робота студента ЗВО. Процес залучення студентів до самостійної роботи. Форми контролю та оцінки самостійної роботи.

Змістовий модуль 3. Інші чинники забезпечення функціонування системи підготовки майбутніх фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки

Тема 1. Методика організації та проведення професійно-орієнтованої практики майбутніх фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки

- Характеристика професійно-орієнтованої практики майбутніх фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки. Завдання професійно-орієнтованої практики. Орієнтовна структура професійної практики для студентів спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки».

Тема 2. Соціально-виховна робота закладу вищої освіти з майбутніми фахівцями з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки

- Соціально-виховне середовище закладу вищої освіти. Специфіка соціально-виховної роботи у ЗВО з майбутніми фахівцями з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього						усього					
л		п	лаб.	м.р.	с.р.	л		п	лаб.	м.р.	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади професійної підготовки соціальних педагогів												
Тема 1. Концептуальні підходи до професійної підготовки майбутніх фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки у системі ЗВО	10											

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 2. Моделі професійної підготовки майбутніх фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки в Україні та за рубежом	12											
Тема 3. Зміст та завдання професійної підготовки фахівця з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки	18											
Разом за змістовим модулем 1	40											
Змістовий модуль 2. Методичні засади організації освітнього процесу підготовки фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки у ЗВО												
Тема 1. Методи організації освітнього процесу майбутніх викладачів вищої школи	14											
Тема 2. Форми організації освітнього процесу майбутніх викладачів із фахових дисциплін	14											

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 3. Самостійна робота студентів спеціальності «Освітні, педагогічні науки» у ході вивчення фахових дисциплін	14											
Разом за змістовим модулем 2	42											
Змістовий модуль 3. Інші чинники забезпечення функціонування системи підготовки майбутніх фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки												
Тема 1. Методика організації та проведення професійно- орієнтованої практики майбутніх фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки	20											
Тема 2. Соціально- виховна робота ЗВО з майбутніми фахівцями з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки	18											
Разом за змістовим модулем 3	38											
Усього годин	120	12	18				80					

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Концептуальні підходи до професійної підготовки майбутніх фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки у системі ЗВО	2
2.	Моделі професійної підготовки майбутніх фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки в Україні та за рубежом	2
3.	Методи організації освітнього процесу майбутніх викладачів вищої школи	2
4.	Форми організації освітнього процесу майбутніх викладачів із соціально-педагогічних дисциплін	4
5.	Самостійна робота студентів спеціальності «Освітні, педагогічні науки» у ході вивчення соціально-педагогічних дисциплін	2
6.	Методика організації та проведення професійно-орієнтованої практики майбутніх фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки	4
7.	Соціально-виховна робота ЗВО з майбутніми фахівцями з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки	2

ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

IX семестр

Практичне заняття № 1.

Тема: Концептуальні підходи до професійної підготовки майбутніх фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки у системі ЗВО

ПЛАН

1. Здійснити порівняльний аналіз навчальних планів кваліфікації: «бакалавр» та «магістр» майбутніх соціальних працівників та фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки .

2. Професійна підготовка та професійний портрет фахівця з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки.

3. Сфери професійної діяльності фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки.

4. Форми та рівні професійної підготовки фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки.

Базова література:

1. Вайнола Р. Х. Методика викладання соціально-педагогічних дисциплін: навч. посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2012. 140 с.

2. Галагузова Ю. Н. Подготовка социальных педагогов: пора преодолеть

противоречия. *Социальная педагогика*. 2003. № 1. С. 97–102.

3. Енциклопедія освіти. Гол. ред. Кремень В. Г. Київ: Юрінком Інтер, 2008. 1040 с.

4. Капська А. Й. Практична діяльність студентів як оптимальна їх підготовка до роботи в різних мікро соціумах. *Соціальна робота: теорія, досвід, перспективи*. Ужгород: УДУ, 1999. 4.1. С. 281–285.

5. Капська А. Й. Ступенева система професійної підготовки фахівців соціально-педагогічної сфери. *Науковий часопис*: Серія 11. Київ: НПУ імені М.П. Драгоманова. 2004. 1(23). С. 19–29.

6. Поліщук В. А. Професійна підготовка фахівців соціальної сфери: зарубіжний досвід: посібник. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2003. 184 с

7. Поліщук В. А. Теорія і методика професійної підготовки соціальних педагогів в умовах неперервної освіти: монографія. За ред. Ничкало Н. Г. Тернопіль: ТИПУ, 2006. 424 с.

8. Соціальна педагогіка: мала енциклопедія. Алексеєнко Т. Ф., Басюк Т. П., Безпалько О. В. та ін. За ред. Зверєвої І. Д. Київ: Центр учбової літератури, 2008. 336 с.

9. Швед М. Основи інклюзивної освіти: підручник. Львів: Український католицький університет, 2015. 360 с.

Практичне заняття № 2.

Тема: Моделі професійної підготовки майбутніх фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки в Україні та за рубежом

ПЛАН

1. Вітчизняні моделі професійної підготовки фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки.
2. Зарубіжні моделі професійної підготовки працівників соціальної сфери.

Базова література:

1. Бочарова В. Т. Профессиональная социальная работа: личностно ориентированный подход: монографія. Москва: Институт педагогики социальной работы РАО, 1999. 184 с.

2. Зимняя И. А. Подготовка социального работника как многоуровневый процесс. *Актуальные проблемы состояния и перспектив социальной работы в России. Социальная работа*. Москва, 1992. Вып. 6. С. 54–62.

3. Кошманова Т. С. Развитие педагогической освіти у США (1960-1998 рр.). Наук. ред. Зязюн І. О. Львів: Світ, 1999. 487 с.

4. Никитин В. А. Социальная работа: проблемы теории и подготовки специалистов: учеб. пособие. Москва: ООО Полиграф тех Сервис, 2002. 235 с.

5. *Обучение социальной работе: состояние и перспективы: материалы Международных Конгрессов Школ социальной работы*. Под. ред. Бочаровой В. Г. Москва: НИИ Геодезия, 1997. 287 с.

6. Платонова Н. М. Дидактика социального образования: особенности обучения социальной работе. Санкт Петербург: СПбУ, 2001. 168 с.

7. Поліщук В. А. Професійна підготовка фахівців соціальної сфери: зарубіжний

досвід: посібник. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2003. 184 с.

8. Семигіна Т. В. Соціальна політика у глобальному вимірі. Київ: Пульсари, 2003. 252 с.

9. Сидоров В. Н. Профессиональная деятельность социального работника: ролевой подход. Винница: Глобус-пресс, 2006. 408 с.

10. Соціальна педагогіка: мала енциклопедія. Алексеєнко Т. Ф., Басюк Т. П., Безпалько О. В. та ін. За ред. Зверєвої І. Д. Київ: Центр учбової літератури, 2008. 336 с.

11. Теорії і методи соціальної роботи: підручник для студентів вищих навчальних закладів. За ред. Семигіної Т. В., Миговича І. І. Київ: Академвидав, 2005. 328 с. (Альма-матер).

12. Швед М. Основи інклюзивної освіти: підручник. Львів: Український католицький університет, 2015. 360 с.

Практичне заняття № 3.

Тема: Методи організації освітнього процесу майбутніх викладачів вищої школи **ПЛАН**

Теоретична частина

1. Методи організації освітньої роботи в професійній підготовці фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки.

Практична частина

1. Розробити інтерактивну презентацію до однієї з тем предмету соціально-педагогічного циклу.

Базова література:

1. Зайнышев И. Г. Технология социальной работы: учебное пособие для студентов ВУЗа. Москва: ВЛАДОС, 2002. 240 с.

2. Ромм М. В., Ромм Т. А. Теория социальной работы: учеб. пособие. Новосибирск: ИГУ, 1999. 64 с.

3. Рудестам К. Групповая психотерапия: Психокоррекционные группы: теория и практика. *Пер. с англ.* Москва: Прогресс, 1990. 367 с.

4. Сластенин В. А. Социальный педагог и социальный работник: Личность и профессия. *Теория и практика социальной работы: Отечественный и зарубежный опыт.* Москва; Тула, 1993. Т. 2. С. 265–274.

5. Технология интерактивного обучения: введение. URL : <http://www.moi-universitet.ru/>.

6. Швед М. Основи інклюзивної освіти: підручник. Львів: Український католицький університет, 2015. 360 с.

Практичне заняття № 4.

Тема: Форми організації освітнього процесу майбутніх викладачів із соціально-педагогічних дисциплін **ПЛАН**

1. Класифікація форм організації освітнього процесу майбутніх фахівців з

інклюзивної освіти, корекційної педагогіки.

2. Лекція в структурі професійної підготовки майбутніх фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки.

3. Практичні заняття як форма освітнього процесу в підготовці майбутніх фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки.

Базова література:

1. Галагузов А. Н., Галагузова М. А., Ларионова И. А. Социально-педагогические задачи: учебн. пособие. Москва: ВЛАДОС, 2008. 191 с.

2. Енциклопедія освіти. Гол. ред. Кремень В. Г. Київ: Юрінком Інтер, 2008. 1040 с.

3. Низамов Р. А. Дидактические основы активизации учебной деятельности студентов. Казань: КГУ, 1975. 306 с.

4. Ситуационный анализ, или анатомия кейс-метода. Под ред. д-ра социологических наук, профессора Сурмина Ю. П. Київ: Центр інновацій и развития, 2002. 286 с.

5. Харченко С. Я. Дидактические основы подготовки студентов к социально-педагогической деятельности. Луганск: Альма матер, 1999. 138 с.

6. Швед М. Основи інклюзивної освіти: підручник. Львів: Український католицький університет, 2015. 360 с.

X семестр

Практичне заняття № 1.

Тема: Самостійна робота студентів спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки» у ході вивчення соціально-педагогічних дисциплін

ПЛАН

1. Дати класифікацію умінь самостійної роботи.

2. Обґрунтувати, які умови забезпечують ефективність самостійної роботи студентів – майбутніх фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки.

Базова література:

1. Артемова Л. В. Педагогіка і методика вищої школи. Київ: Кондор, 2008. 272 с.

2. Гунда Г. В., Сагарда В. В. Інновації у підготовці фахівця в умовах класичного університету. Ужгород: УДУ, 2000. 184 с.

3. Луценко В. В. Організація самостійної роботи студентів в умовах особистісно орієнтованого навчання: дис. ... канд. пед. наук. : 13.00.04. Харків, 2002. 186 с.

4. Пидкасистый П. И. Психолого-дидактический справочник преподавателя высшей школы. Москва: Пед. общество России, 1999. 354 с.

5. Підласий І. П. Практична педагогіка або три технології: інтерактивний підручник для педагогів ринкової системи освіти. Київ: Вид. Дім «Слово», 2004. 616 с.

6. Харченко С. Я. Дидактические основы подготовки студентов к социально-педагогической деятельности. Луганск: Альма матер, 1999. 138 с.

7. Швед М. Основи інклюзивної освіти: підручник. Львів: Український

католицький університет, 2015. 360 с.

Практичне заняття № 2.

Тема: Методика організації та проведення професійно-орієнтованої практики майбутніх фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки

ПЛАН

Теоретична частина

1. Розкрити специфіку професійно-орієнтованої практики: види, значення, завдання, умови успішності.
2. Особливості науково-дослідної практики.

Практична частина

1. Розробити перелік баз практики для проходження професійно-орієнтованої практики для студентів 1-2 курсів.
2. Розробити структуру щоденника для студента-практиканта (для одного з видів практик).

Базова література:

1. Артемова Л. В. Педагогіка і методика вищої школи. Київ: Кондор, 2008. 272 с.
2. Гура О. І. Педагогіка вищої школи: вступ до спеціальності: навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2005. 224 с.
3. Організація наскрізної практики студентів за спеціальністю 6.010106 «Соціальна педагогіка» (методичні рекомендації). За ред. Капської А. Й. Київ: НПУ, 2009. 32 с. (авт. С. 19–23, 31–32).
4. Пидкасистый П. И. Психолого-дидактический справочник преподавателя высшей школы. Москва: Пед. общество России, 1999. 354 с.
5. Програма та науково-методичні рекомендації для проведення педагогічної практики. Вовк Л., Панченко Г., Падалка О. Київ: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2004. 78 с.
6. Харченко С. Я. Дидактические основы подготовки студентов к социально-педагогической деятельности. Луганск: Альма матер, 1999. 138 с.
7. Швед М. Основи інклюзивної освіти: підручник. Львів: Український католицький університет, 2015. 360 с.

Практичне заняття № 3.

Тема: Соціально-виховна робота закладу вищої освіти з майбутніми фахівцями з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки

ПЛАН

Теоретична частина

1. Соціально-виховне середовище закладу вищої освіти.
2. Фактори впливу соціально-виховної роботи ЗВО на особистісний та професійний розвиток студента – майбутнього фахівця з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки.

Практична частина

1. Розробити орієнтовний план соціально-виховної роботи куратора академічної групи для студентів – майбутніх фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки.

Базова література:

1. Бурим О. В. Образовательное пространство как фактор социализации школьника. *Соціальна педагогіка: теорія та практика*. За ред. Харченко С. Я. Луганськ: ЛНПУ імені Тараса Шевченка «Альма-матер». № 3. 2006. 97 с.
2. Енциклопедія освіти. Гол. ред. Кремень В. Г. Київ: Юрінком Інтер, 2008. 1040 с.
3. Кон И. С. Социализация и воспитание молодежи. Новое педагогическое мышление. Москва: Педагогика, 1989. С. 191–205.
4. Кремень В. Г. Освіта і наука України: шляхи модернізації : факти, роздуми, перспективи. Київ: Грамота, 2003. 216 с.
5. Лігоцький А. О. Методологічні аспекти різнорівневої підготовки фахівців: монографія. Київ: Наукова думка, 1996. 162 с.
6. Никандров Н. Д. Современная высшая школа капиталистических стран: Основные вопросы дидактики. Москва: Высшая школа, 1978. 279 с.
7. Савченко С. В. Социализация студенческой молодежи в условиях регионального образовательного пространства: монографія. Луганск: Альма Матер, 2003. 406 с.
8. Соціальна педагогіка: мала енциклопедія. За заг. ред. проф. Звереві І. Д. Київ: Центр учбової літератури, 2008. 336 с.
9. Швед М. Основи інклюзивної освіти: підручник. Львів: Український католицький університет, 2015. 360 с.

Практичне заняття № 4.

Теоретична частина (усно)

Практична частина (письмово)

Звіти щодо виконання самостійної роботи письмово та усно.

Практичне заняття № 5.

Теоретична частина (усно)

Практична частина (письмово)

Звіти щодо виконання самостійної роботи письмово та усно.

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Концептуальні підходи до організації навчання майбутніх фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки у системі закладу вищої освіти	8
2.	Сутність та особливості підготовки майбутніх фахівців з	10

	інклюзивної освіти, корекційної педагогіки	
3.	Загальна характеристика форм і методів навчання у вищій школі	8
4.	Особливості підготовки та проведення лекції із соціально-педагогічних дисциплін	8
5.	Роль та специфіка підготовки і проведення практичного заняття із соціально-педагогічних дисциплін	8
6.	Самостійна робота студентів у ході вивчення фахових дисциплін	8
7.	Роль і функції викладача в вивченні фахових дисциплін	10
8.	Сутність і значення науково-дослідницької роботи студентів у процесі вивчення основ фахової діяльності	10
9.	Використання унаочнення у процесі викладання фахових соціально-педагогічних дисциплін	10
10.	Особливості організації позанавчальної діяльності майбутніх фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки	10
	Разом	90

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

1. Проаналізувати завдання та особливості проходження професійно-педагогічної практики студентами – майбутніми фахівцями з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки. Підготувати конспект з теми.

2. Запропонувати тези доповіді на наукову студентську конференцію на тему: «Реалізація принципів дидактики у підготовці майбутніх фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки: нове бачення проблеми».

3. Підготувати міні-реферат «Впровадження особистісно зорієнтованого та індивідуального підходів у процесі підготовки студентів закладів вищої освіти».

4. Розробити навчально-методичний комплекс: конспект лекції, практичного заняття, унаочнення до однієї з тем соціально-педагогічної дисципліни (за вибором студента).

5. Розробити організаційну форму позанавчальної виховної роботи із студентами.

Завдання за вибором студента:

Підготувати міні-реферат з теми:

1. «Педагогічна культура викладача фахових дисциплін»;
2. «Методи виховного впливу викладача на студентів»;
3. Підготувати есе на тему «Впровадження інноваційних форм позанавчальної діяльності майбутніх фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки».

7. Індивідуальні завдання

СКЛАСТИ:

1. Словник термінів з методики викладання фахових соціально-педагогічних

дисциплін.

2. Бесіду на тему: «Професійний портрет фахівця з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки» (письмово).

3. Скласти завдання для самостійної роботи з двох соціально-педагогічних дисциплін.

4. Письмово розкрити сутність консультації як надання допомоги у самостійній роботі.

5. Охарактеризувати особистісні якості викладача фахових соціально-педагогічних дисциплін як організатора освітнього процесу.

6. Письмову характеристику шляхів оптимізації взаємин студентів та викладачів у процесі навчання.

7. Розробити пам'ятку щодо вимог до унаочнення, яке використовується під час викладання фахових соціально-педагогічних дисциплін.

8. Письмово бесіду на тему: «Найважливіші умови і засоби забезпечення запобігання торгівлі дітьми».

9. Презентувати пакет унаочнення до лекції чи практичного заняття соціально-педагогічної дисципліни (за вибором студента).

2. Створити банк тем різних організаційних форм позанавчальної діяльності студентів – майбутніх фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки.

3. Письмово визначити мету і завдання, що постають перед організатором позанавчальної діяльності студентів – майбутніх фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки.

10. Проаналізувати завдання та особливості проходження професійно-педагогічної практики студентами – майбутніми фахівцями з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки. Підготувати конспект з теми.

11. Запропонувати тези доповіді на наукову студентську конференцію на тему: «Реалізація принципів дидактики у підготовці майбутніх фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки: нове бачення проблеми».

12. Підготувати міні-реферат з теми: «Педагогічна культура викладача фахових дисциплін» чи «Методи виховного впливу викладача на студентів».

8. Методи навчання

Навчання здійснюється на основі вербальних та практичних методів навчання, а також з використанням інноваційних технологій в освіті (аудіовізуального, інтернет-ресурсів).

Методи організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності: словесні, наочні, практичні, індуктивні і дедуктивні, репродуктивні і проблемно-пошукові.

Методи стимулювання навчально-пізнавальної діяльності: змагання, пізнавальні ігри, заохочення, покарання, роз'яснення суспільної та індивідуальної значимості навчання, пред'явлення навчальних вимог.

Методи контролю і самоконтролю в навчанні: різноманітність видів контролю - попередній, поточний, тематичний, підсумковий; усний і письмовий контроль, спостереження, самоперевірка.

Методи навчання: лекції, практичні заняття.

9. Методи контролю

Контроль рівня засвоєння навчального матеріалу проводиться шляхом виконання студентами письмових робіт за темами модулів та складання іспиту.

Контроль якості виконання додаткових самостійних завдань здійснюється в межах індивідуальної роботи викладача зі студентами, передбачених програмою.

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ: усна відповідь, письмова робота (навчально-методичний комплекс), модульна контрольна робота.

Поточний контроль – оцінювання рівня знань, умінь та навичок студентів, що здійснюється у ході освітнього процесу шляхом проведення усного опитування, контрольної роботи, тестування, колоквиуму тощо.

Модульний контроль – форма контролю, у якому підводиться підсумок роботи студента впродовж модуля. Результатом модульного контролю є модульна оцінка.

Модульна оцінка – бальна оцінка (абсолютна), яку отримав студент у результаті контролю за виконанням усіх видів робіт (теоретичних, практичних, самостійних), віднесених до відповідного модуля.

Екзамен – форма підсумкового контролю, засвоєння студентом навчального матеріалу з дисципліни «Методика викладання фахових дисциплін» за певний період відповідно до навчального плану.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Приклад для екзамену

Поточне тестування та самостійна робота											Підсумкова письмова робота	Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2				Змістовий модуль 3				44	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6		T7	T8				
7	7	7	7	7	7		7	7				

T1, T2 ... T8 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для екзамену
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням	не зараховано з обов'язковим

		дисципліни	повторним вивченням дисципліни
--	--	------------	--------------------------------

11. Методичне забезпечення

1. Підручники та навчальні посібники:

1. Грищенко С. В. Методика викладання фахових дисциплін: методичні рекомендації. Чернігів: НУЧК, 2019. 32 с.

2. Методичні розробки:

Практична робота № 1 «Концептуальні підходи до професійної підготовки майбутніх фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки у системі закладу вищої освіти».

Практична робота № 2 «Моделі професійної підготовки майбутніх фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки в Україні та за рубежом».

Практична робота № 3 «Методи організації освітнього процесу майбутніх викладачів вищої школи».

Практична робота № 4 «Форми організації освітнього процесу майбутніх викладачів із фахових соціально-педагогічних дисциплін».

Практична робота № 5 «Самостійна робота студентів спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки» у ході вивчення фахових дисциплін».

Практична робота № 6 «Методика організації та проведення професійно-орієнтованої практики майбутніх фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки».

Практична робота № 7 «Соціально-виховна робота закладу вищої освіти з майбутніми фахівцями з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки».

3. Роздатковий матеріал:

- Електронний підручник «Вайнола Р. Х. Методика викладання дисциплін соціально-педагогічного циклу: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2012. 140 с.»;

- Електронний підручник «Вайнола Р. Х., Сисоева С. О. Методика викладання соціально-педагогічних дисциплін: навч. посіб. Київ: Київськ. Ун-т імені Бориса Грінченка, 2010. 152 с.»;

- Навчальний план підготовки магістра, форма навчання денна, галузь знань 01 «Освіта/Педагогіка», Спеціальність 011 «Освітні, педагогічні науки». За освітньо-професійною програмою: Інклюзивна освіта, корекційна педагогіка;

- Навчальний план підготовки бакалавра, форма навчання денна, галузь знань 23 «Соціальна робота», Спеціальність 231 «Соціальна робота». За освітньо-професійною програмою: Соціальна педагогіка (соціально-правовий захист).

Питання на колоквиум

1. Культура педагогічного спілкування викладача фахових дисциплін.
2. Студент як об'єкт – суб'єкт педагогічної діяльності.
3. Компоненти виховання студентів – майбутніх фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки у процесі позанавчальної діяльності.
4. Професіоналізація позанавчальної діяльності. Напрями професіоналізації.
5. Вимоги до написання наукової статті.

6. Вимоги до студентських наукових робіт (курсова, бакалаврська, магістерська роботи як кваліфікаційні дослідження).
7. Послідовність виконання курсової, бакалаврської (магістерської) роботи.
8. Здійснення керівництва курсовою, бакалаврською (магістерською) роботами, їхнє рецензування.

Питання до контрольної роботи

1. Розкрити специфіку професійної підготовки фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки.
2. Дати загальну характеристику професійного портрету фахівця з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки.
3. Визначити сфери професійної діяльності фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки.
4. Охарактеризувати зміст підготовки фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки у ЗВО.
5. Охарактеризувати навчальний план підготовки майбутніх фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки.
6. Розкрити методи освітньої роботи в професійній підготовці майбутніх фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки.
7. Визначити класифікацію форм організації освітнього процесу майбутніх фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки.
8. Охарактеризувати практичні заняття як форму навчально-виховного процесу в підготовці майбутнього фахівця з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки.

12. Питання до заліку, екзамену

1. Охарактеризувати і дати визначення професійної підготовки фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки.
2. Визначити професійний портрет фахівця з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки.
3. Охарактеризувати сфери діяльності фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки.
4. Розкрити форми та рівні професійної підготовки фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки.
5. Опишіть вітчизняні моделі професійної підготовки фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки.
6. Опишіть зарубіжні моделі професійної підготовки фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки.
7. Розкрити зміст професійної підготовки фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки.
8. Проаналізувати навчальний план підготовки магістра фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки.
9. Розкрити методи освітньої роботи в професійній підготовці майбутніх фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки.
10. Визначити класифікацію форм організацій освітнього процесу майбутніх

- фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки.
11. Розкрити значення лекції в структурі професійної підготовки майбутнього фахівця з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки.
 12. Проаналізувати практичні заняття як форму освітнього процесу в підготовці майбутніх фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки.
 13. Розкрити сутність дидактичної бесіди.
 14. Проаналізувати дискусійні форми організації навчальних занять.
 15. Розкрити сутність рольової гри.
 16. Пояснити сутність захисту програм, проектів соціально-педагогічної роботи.
 17. Розкрити поняття самостійної роботи студента.
 18. Визначити етапи залучення майбутніх фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки до самостійної роботи.
 19. Охарактеризувати види самостійної роботи.
 20. Розкрити форми контролю та оцінки результатів самостійної роботи.
 21. Дати визначення джерел самостійної роботи.
 22. Розкрити поняття професійно-орієнтованої практики.
 23. Пояснити значення та завдання професійно-орієнтованої практики.
 24. Які умови успішності практики?
 25. Розкрити особливості літньої соціально-виховної практики.
 26. Проаналізувати поняття «соціально-виховне середовище закладу вищої освіти».
 27. Визначити фактори впливу соціально-виховної роботи ЗВО на розвиток студентів.
 28. Пояснити специфіку соціально-виховної роботи зі студентами – майбутніми фахівцями з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки.
 29. Сутність і значення науково-дослідницької роботи у процесі вивчення основ соціально-педагогічної діяльності.
 30. Розкрити особливості використання унаочнення у процесі навчання майбутніх фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки.
 31. Варіативність методів у проведенні практичних занять з кількох предметів фахової спрямованості.
 32. Особливості самостійної роботи – студентів у процесі вивчення фахових соціально-педагогічних дисциплін.
 33. Охарактеризувати особистісно зорієнтований та індивідуальний підходи до навчання та виховання майбутніх фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки.
 34. Обґрунтувати особливість використання інтерактивних методів та прийомів роботи у процесі викладання соціально-педагогічних дисциплін.
 35. Охарактеризувати компоненти системи підготовки майбутніх фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки.
 36. Дати загальну характеристику видів та компонентів самостійної роботи студентів під час вивчення фахових соціально-педагогічних дисциплін.
 37. Визначити особливості підготовки та проведення семінарів і практичних занять соціально-педагогічних дисциплін.
 38. Розкрити значення спецкурсів у системі підготовки фахівців з інклюзивної

освіти, корекційної педагогіки.

39. Охарактеризувати зміст та особливості побудови курсу «Технології соціальної роботи в зарубіжних країнах».
40. Розкрити значення лекції з фахових дисциплін у освітньому процесі. Форми лекцій, їхня структура і зміст.
41. Визначити принципи навчання в процесі професійної підготовки фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки.
42. Використання принципів дидактики у процесі професійної підготовки фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки.
43. Розкрити особливості підготовки та проведення проблемної лекції як ефективної форми навчання основ соціально-педагогічної діяльності.
44. Дати загальну характеристику форм і методів організації освітнього процесу у вищій школі.
45. Розкрити основні вимоги до проведення лекцій із фахових соціально-педагогічних дисциплін та критерії їхнього оцінювання.
46. Охарактеризувати структуру і зміст модульної навчальної програми однієї із фахових дисциплін за вибором студента.
47. Розкрити значення методики викладання основ фахової соціально-педагогічної діяльності як предмета в підготовці майбутніх спеціалістів.
48. Здійснити порівняльний аналіз навчального плану кваліфікації «бакалавр з соціальної роботи» за спеціальністю 231 «Соціальна робота» та «магістр педагогічних наук» за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки».
49. Розкрити особливості та переваги проведення практичних та семінарських і занять з фахових дисциплін за інтерактивними методиками.
50. Дати загальну характеристику змісту підготовки фахівця за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки».
51. Охарактеризувати особливості кредитно-модульної системи у процесі підготовки майбутніх фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки.
52. Розкрити специфіку здійснення позанавчальної виховної роботи у процесі підготовки майбутніх фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки.
53. Визначити особливості проведення семінарів і практичних занять з соціально-педагогічних дисциплін.
54. Охарактеризувати суть консультативної роботи викладача-керівника бакалаврської, магістерської з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки, технології соціально-педагогічної діяльності.
55. Розкрити особливості проведення лекції з використанням інтерактивних методик.

13. Рекомендована література

Базова

1. Алексюк А. М. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія. Київ: Либідь, 1998. 560 с.
2. Балюбаш Я. Я. Організація навчального процесу у вищих закладах освіти. Київ: Компас, 1997. 63 с.
3. Бех В. П. Цілісність соціальної роботи: методологічні, теоретичні та

- праксеологічні аспекти. *Соціальна робота в Україні на початку XXI століття: проблеми теорії і практики: матеріали доповідей на Міжнародній науково-практичній конференції 29-31 жовтня 2002 року*. Київ: ДЦССМ, 2002. С. 29–47.
4. Беленька Г. В. Інтерактивні прийоми викладання навчальної дисципліни у вищій школі. Київ: НГІУ імені М.П. Драгоманова, 2001. 118 с.
 5. Бондар В. І. Освітня інтеграція дітей з особливостями розвитку в розвинених країнах світу (кінець XX ст.). *Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова*. Серія 19: *Корекційна педагогіка та спеціальна психологія: зб. наук. праць*. Київ, 2013. № 23. С. 19.
 6. Бочарова В. Г. Профессиональная социальная работа: личностно-ориентированный подход: монография. Москва: Институт педагогики социальной работы РАО, 1999. 184 с.
 7. Вайнола Р. Х. Методика викладання дисциплін соціально-педагогічного циклу: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2012. 140 с.
 8. Вайнола Р. Х. Педагогічні засади особистісного розвитку майбутнього соціального педагога в процесі самостійної роботи. *Соціалізація особистості: збірник наук. праць*. За заг. ред. Капської А. Й. Т. XXVI. Київ: НГІУ, 2013. С. 225–249 с.
 9. Вайнола Р. Х., Сисоєва С. О. Методика викладання соціально-педагогічних дисциплін: навч. посіб. Київ: Київськ. Ун-т імені Бориса Грінченка, 2010. 152 с.
 10. Введено нову педагогічну посаду: асистент учителя. URL : *Урядовий портал: єдиний веб-портал органів виконавчої влади України* (www.kmu.gov.ua), 19.07.2012.
 11. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи. Київ: Центр учбової літератури, 2003. 316 с.
 12. Вітвицька С. С. Практикум з педагогіки вищої школи: навч. пос. за модульно-рейтинговою системою навчання для студентів магістратури. Київ: Центр учбової літератури, 2005. 396 с.
 13. Ворон М. В., Найда Ю. М. Інклюзивна освіта: українські реалії. *Підручник для директора*. Київ, 2006. № 6 (див. на: Всеукраїнський фонд «Крок за кроком» (ussf.kiev.ua)).
 14. Демидова Т. Е. Социальная работа: теория и практика. Москва: Экон-Информ, 2003. 246 с.
 15. Дьяченко В. К. Организационная структура учебного процесса и ее развитие. Москва, 1989.
 16. Завацька Л. М. Виконання випускної роботи бакалавра з соціальної педагогіки та технологій соціально-педагогічної діяльності. Чернігів: Чернігівський державний педагогічний університет імені Т.Г. Шевченка, 2007. 12 с.
 17. Загвязинский В. И. Методология и методика социально-педагогического исследования: книга для социальных педагогов и социальных работников. Москва: Изд-во АСОПиР, 1995.
 18. Зверева І. Д. Соціально-педагогічна робота з дітьми та молоддю в Україні:

- теорія і практика: монографія. Київ: Правда Ярославичів, 1998. 333 с.
19. Кан-Калик В. А., Никандрок Н. Д. Педагогическое творчество. Москва: Педагогика, 1990. 144 с.
 20. Капська А. Й. Соціальна робота: деякі аспекти роботи з дітьми та молоддю. Київ: УДЦССМ, 2001. 220 с.
 21. Луков В. А. Социальное проектирование: учеб. пособие. 3-е изд. Москва: Флинта, 2003. 240 с.
 22. Методика викладання соціальної роботи та соціальної політики: посібник для відкритого навчання. За ред. Григи І. Київ: КМА, 2003. 76 с.
 23. Навчальний процес у вищій педагогічній школі: навчальний посібник. Київ: НПУ, 2001. 337 с.
 24. Швед М. Основи інклюзивної освіти: підручник. Львів: Український католицький університет, 2015. 360 с.

Допоміжна

1. Низамов Р. А. Дидактические основы активизации учебной деятельности студентов. Казань: Изд-во Казанского ун-та, 1995.
2. Основы педагогики и психологии высшей школы. Под ред. Петровского А. В. Москва: МГУ, 1986. 303 с.
3. *Педагогическое творчество: теоретические аспекты: сб. научн. тр.* Редкол.: Крижко В. В., Григоренко Г. И., Т. И. Сущенко Т. И. и др. Запорожье, 1994. 82 с.
4. Педагогічні інновації у сучасній школі. Ред. кол. Єрмаков Г. Р. Відп. ред. Паламарчук В. Ф., Румянцева Д. І., Шевченко В. І. Київ: «Освіта», 1994. 88 с.
5. Положення про освітньо-кваліфікаційні рівні. Затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 20 січня 1998 р. № 65.
6. Поташник М. М. Педагогическое творчество: проблемы развития и опыт : пособие для учителя. Київ: Рад. шк., 1988. 189 с.
7. Слепкань З. В. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі. Київ: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2000. 180 с.
8. Соціальна педагогіка: підручник. За ред. А. Й. Капської А. Й. Київ: Центр навчальної літератури, 2003. 256 с.
9. Соціальна педагогіка: теорія і технології : підручник. За ред. Зверєвої І. Д. Київ: Центр учбової літератури, 2006. 316 с.
10. Соціальна робота в Україні: навч. посіб. Зверєва І. Д., Безпалько О. В., Харченко С. Я. та ін. За заг. ред. Зверєвої І. Д., Лактіонової Г. М. Київ: Центр учбової літератури, 2006. 246 с.
11. Соціальна робота: технологічний аспект: навчальний посібник. За ред. проф. Капської А. Й. Київ: Центр учбової літератури, 2009. 344 с.
12. Трухін І. О., Шпак О. Л. Психолого-технологічні основи шкільного виховання: навч. пос. для студ. педагогічних ВНЗ. Дрогобич: Вимір, 2003. 406 с.
13. Шейко В. М., Кушнарєнко Н. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності. Київ: Знання, 2006. 307 с.

14. Програма державного екзамену з дисципліни «Методика викладання фахових дисциплін»

Теоретичні завдання до державного екзамену з дисципліни «методика викладання фахових дисциплін»

1. Охарактеризувати і дати визначення професійної підготовки фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки.
2. Визначити професійний портрет фахівця з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки.
3. Охарактеризувати сфери діяльності фахівця з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки.
4. Розкрити форми та рівні професійної підготовки фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки.
5. Опишіть вітчизняні моделі професійної підготовки фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки.
6. Опишіть зарубіжні моделі професійної підготовки фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки.
7. Розкрити зміст професійної підготовки фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки.
8. Проаналізувати зміст навчальних програм 2 предметів циклу загальної та професійної підготовки.
9. Розкрити методи освітньої роботи в професійній підготовці майбутніх фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки.
10. Визначити класифікацію форм організацій освітнього процесу майбутніх фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки.
11. Розкрити значення лекції в структурі професійної підготовки майбутнього фахівця з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки.
12. Проаналізувати практичні заняття як форму освітнього процесу в підготовці майбутніх фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки.
13. Розкрити сутність дидактичної бесіди.
14. Проаналізувати дискусійні форми організації навчальних занять.
15. Розкрити сутність рольової гри.
16. Пояснити сутність захисту програм, проектів соціально-педагогічної роботи.
17. Розкрити поняття самостійної роботи студента.
18. Визначити етапи залучення майбутніх фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки до самостійної роботи.
19. Охарактеризувати види самостійної роботи.
20. Розкрити форми контролю та оцінки результатів самостійної роботи.
21. Дати визначення джерел самостійної роботи.
22. Розкрити поняття професійно-орієнтованої практики.
23. Пояснити значення та завдання професійно-орієнтованої практики.
24. Які умови успішності практики?

25. Розкрити особливості літньої соціально-виховної практики.
26. Проаналізувати поняття «соціально-виховне середовище закладу вищої освіти».
27. Визначити фактори впливу соціально-виховної роботи ЗВО на розвиток студентів.
28. Пояснити специфіку соціально-виховної роботи зі студентами – майбутніми фахівцями з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки.
29. Сутність і значення науково-дослідницької роботи у процесі вивчення основ соціально-педагогічної діяльності.
30. Розкрити особливості використання унаочнення у процесі навчання майбутніх фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки.
31. Варіативність методів у проведенні практичних занять з кількох предметів фахової спрямованості.
32. Особливості самостійної роботи – студентів у процесі вивчення соціально-педагогічних дисциплін.
33. Охарактеризувати особистісно зорієнтований та індивідуальний підходи до навчання та виховання майбутніх фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки.
34. Обґрунтувати особливість використання інтерактивних методів та прийомів роботи у процесі викладання фахових дисциплін.
35. Охарактеризувати компоненти системи підготовки майбутніх фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки.
36. Дати загальну характеристику видів та компонентів самостійної роботи студентів під час вивчення соціально-педагогічних дисциплін.
37. Визначити особливості підготовки та проведення семінарів і практичних занять з фахових дисциплін.
38. Розкрити значення спецкурсів у системі підготовки фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки.
39. Охарактеризувати зміст та особливості побудови курсу «Технології соціальної роботи в зарубіжних країнах».
40. Розкрити значення лекції з фахових дисциплін у освітньому процесі. Форми лекцій, їхня структура і зміст.
41. Визначити принципи навчання в процесі професійної підготовки фахівця з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки.
42. Використання принципів дидактики у процесі професійної підготовки фахівця з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки.
43. Розкрити особливості підготовки та проведення проблемної лекції як ефективної форми навчання основ фахової діяльності.
44. Дати загальну характеристику форм і методів організації освітнього процесу у вищій школі.
45. Розкрити основні вимоги до проведення лекцій із фахових дисциплін та критерії їхнього оцінювання.
46. Охарактеризувати структуру і зміст модульної навчальної програми однієї із соціально-педагогічних дисциплін за вибором студента.
47. Розкрити значення методики викладання основ соціально-педагогічної

діяльності як предмета в підготовці майбутніх спеціалістів.

48. Здійснити порівняльний аналіз навчального плану кваліфікації «бакалавр з соціальної роботи» за спеціальністю 231 «Соціальна робота» та «магістр педагогічних наук» за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки».
49. Розкрити особливості та переваги проведення практичних та семінарських і занять з соціально-педагогічних дисциплін за інтерактивними методиками.
50. Дати загальну характеристику змісту підготовки фахівця за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки».
51. Охарактеризувати особливості кредитно-модульної системи у процесі підготовки майбутніх фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки.
52. Розкрити специфіку здійснення позанавчальної виховної роботи у процесі підготовки майбутніх фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки.
53. Визначити особливості проведення практичних занять з фахових дисциплін.
54. Охарактеризувати суть консультативної роботи викладача-керівника курсової, бакалаврської, магістерської з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки, технологій соціально-педагогічної діяльності.
55. Розкрити особливості проведення лекції з використанням інтерактивних методик.

Практичні питання до державного екзамену з дисципліни «Методика викладання фахових дисциплін»

1. Підготувати план-конспект лекції на тему: «Зміст та особливості підготовки майбутніх фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки».
2. Підготувати план-конспект лекції на тему: «Особливості підготовки та проведення лекції із соціально-педагогічних дисциплін».
3. Підготувати план-конспект лекції на тему: «Специфіка підготовки та проведення практичного заняття із соціально-педагогічних дисциплін».
4. Підготувати план-конспект лекції на тему: «Роль і функції викладача в реалізації мети і завдань вивчення фахових дисциплін».
5. Підготувати план-конспект лекції на тему: «Сутність і значення науково-дослідницької роботи студентів у процесі вивчення основ діяльності з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки».
6. Підготувати план-конспект практичного заняття на тему: «Використання інтерактивних методик під час проведення лекції».
7. Підготувати план-конспект практичного заняття на тему: «Викладач фахових дисциплін як організатор освітнього процесу».
8. Підготувати план-конспект практичного заняття на тему: «Використання унаочнення у процесі викладання фахових дисциплін».
9. Підготувати план-конспект практичного заняття на тему: «Позанавчальна діяльність студентів як компонент підготовки майбутніх фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки».
10. Підготувати план-конспект практичного заняття на тему: «Тренінг як одна із форм проведення практичного заняття».
11. Здійснити порівняльний аналіз навчальних планів кваліфікації: «бакалавр» та

- «магістр» майбутніх фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки.
12. Проілюструвати на прикладі розробленої лекції на тему: «Специфіка підготовки та проведення практичного заняття із фахових дисциплін» урахування дидактичних принципів відбору і викладення матеріалу (науковість, доступність, історичність, зв'язок теорії з практикою тощо).
 13. Розробити два варіанти плану практичного заняття до теми: «Теоретичні основи соціальних технологій» з дисципліни «Технології соціально-педагогічної роботи».
 14. Розробити два варіанти плану практичного заняття до теми: «Метод групової роботи в діяльності фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки» з дисципліни «Технології соціально-педагогічної роботи».
 15. Розробити два варіанти плану практичного заняття до теми: «Обговорення гострих проблемних питань сучасної сім'ї» з дисципліни «Технології соціально-педагогічної роботи».
 16. Розробити два варіанти плану практичного заняття до теми: «Інклюзивна освіта, корекційна педагогіка як наука і як сфера практичної діяльності» з дисципліни «Інклюзивна освіта».
 17. Розробити два варіанти плану практичного заняття до теми: «Передумови соціально-педагогічної діяльності в Україні» з дисципліни «Соціальна педагогіка».
 18. Розробити два варіанти плану практичного заняття до теми: «Структура та функції соціально-педагогічної діяльності» з дисципліни «Соціальна педагогіка».
 19. Розробити два варіанти плану практичного заняття до теми: «Соціальна робота з особами, схильними до протиправної поведінки» з дисципліни «Організація роботи з різними соціальними групами».
 20. Розробити два варіанти плану практичного заняття до теми: «Організація соціальної роботи з клієнтами в складних життєвих ситуаціях» з дисципліни «Організація роботи з різними соціальними групами».
 21. Розробити два варіанти плану практичного заняття до теми: «Організація соціальної роботи з сім'єю» з дисципліни «Організація роботи з різними соціальними групами».
 22. Скласти п'ять завдань для самостійної роботи з дисципліни: «Методика викладання фахових дисциплін».

ПАМ'ЯТКА

**ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ПРАКТИЧНИХ ПИТАНЬ ДО ДЕРЖАВНОГО ЕКЗАМЕНУ З
ДИСЦИПЛІНИ**

«МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН»

- 1. Підготувати план-конспект лекції на тему: «Сутність та особливості підготовки майбутніх фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки».**

Загальна характеристика змісту підготовки фахівця за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки». Компоненти системи підготовки майбутніх фахівців

з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки. Ефективні умови формування в майбутніх фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки професійних вмінь і навичок.

Навчальний план підготовки фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки в системі ЗВО III-IV рівнів акредитації. Аналіз навчальних планів кваліфікації «бакалавр», «магістр» з підготовки майбутніх соціальних працівників та фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки.

Значення спецкурсів у системі підготовки фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки.

Вимоги до навчальних програм фахових дисциплін, що розробляються за кредитно-модульним підходом.

2. Підготувати план-конспект лекції на тему: «Особливості підготовки та проведення лекції із фахових дисциплін»

Роль і значення лекції у процесі вивчення фахових дисциплін. Вимоги до лекції. Типи лекцій. Структура лекції. Динаміка лекції.

Прийоми активізації процесу сприйняття студентами лекції. Параметри оцінювання лекції.

Підготовка до лекції. Написання конспекту. Особливості відбору і викладення матеріалу в лекціях з фахових дисциплін.

3. Підготувати план-конспект лекції на тему: «Специфіка підготовки та проведення практичного заняття із фахових дисциплін»

Види та типи семінарів. Сутність використання інтерактивних прийомів на практичних заняттях. Особливості підготовки та проведення практичних (семінарських) занять із соціально-педагогічних дисциплін. Технології підготовки та проведення тренінгового заняття, «круглого столу», ділових ігор, диспутів та інших типових форм організації і проведення практичних занять. Специфіка організації і проведення лабораторних занять для студентів спеціальності «Освітні, педагогічні науки». Візні лабораторні заняття, заняття на базах проходження фахових практик.

4. Підготувати план-конспект лекції на тему: «Роль і функції викладача в реалізації мети і завдань вивчення фахових дисциплін»

Вимоги до викладача вищого навчального закладу. Роль та функції викладача фахових дисциплін.

Особистісні якості викладача. Врахування у освітньому процесі психологічних особливостей студентів і закономірностей їхнього становлення як майбутніх фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки.

Оптимізація взаємин студентів та викладачів у процесі навчання.

5. Підготувати план-конспект лекції на тему: «Сутність і значення науково-дослідницької роботи студентів у процесі вивчення основ фахової діяльності»

Наукова робота студентів у системі професійної підготовки. Формування вміння працювати з науково-дослідною літературою. Вимоги до написання наукової статті. Вимоги до студентських наукових робіт (курсова, бакалаврська, магістерська роботи як кваліфікаційні дослідження).

Послідовність виконання курсової, бакалаврської, магістерської роботи. Здійснення керівництва курсовою, бакалаврською, (магістерською) роботами, їхнє

рецензування. Форми участі студентів у науковій роботі закладу вищої освіти.

6. Підготувати план-конспект практичного заняття на тему: «Використання інтерактивних методик під час проведення лекції»

Охарактеризувати роль «мозкового штурму» у лекції як засобу забезпечення активності студентів на занятті. Навести приклади.

Розкрити місце та значення постановки проблемних питань у ході викладання лекцій з фахових дисциплін. Навести приклади формулювання проблемних питань.

7. Підготувати план-конспект практичного заняття на тему: «Викладач фахових дисциплін як організатор освітнього процесу»

Охарактеризувати особистісні якості викладача фахових дисциплін як організатора освітнього процесу.

Визначити шлях оптимізації взаємин студентів та викладачів у процесі навчання.

8. Підготувати план-конспект практичного заняття на тему: «Використання унаочнення у процесі викладання фахових дисциплін»

Розробити пам'ятку щодо вимог до унаочнення, яке використовується під час викладання фахових соціально-педагогічних дисциплін.

Презентувати пакет унаочнення до лекції чи практичного заняття соціально-педагогічної дисципліни (за вибором).

9. Підготувати план-конспект практичного заняття на тему: «Позанавчальна діяльність студентів як компонент підготовки майбутніх фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки».

Створити банк тем різних організаційних форм позанавчальної діяльності студентів – майбутніх фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки. Визначити мету і завдання, що постають перед організатором позанавчальної діяльності студентів – майбутніх фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки.

10. Підготувати план-конспект практичного заняття на тему: «Тренінг як одна із форм проведення практичного заняття»

Розкрити сутність і значення тренінгу як інтерактивної форми навчання.

Визначити та охарактеризувати структуру тренінгового заняття.

Змодельовати у структурі практичного заняття найпопулярніші методи, що використовуються під час тренінгових занять (рольова гра, дискусія, робота в групах). Навести приклади.

11. Здійснити порівняльний аналіз навчальних планів кваліфікації: «бакалавр» та «магістр» майбутніх фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки

Загальна характеристика змісту підготовки фахівця за спеціальністю «Освітні, педагогічні науки». Компоненти системи підготовки майбутніх фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки. Ефективні умови формування в майбутніх фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки професійних вмінь і навичок.

Навчальний план підготовки фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки в системі закладу вищої освіти III-IV рівнів акредитації. Аналіз

навчальних планів кваліфікації «бакалавр» та «магістр», з підготовки майбутніх фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки. Значення спецкурсів у системі підготовки фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки. Вимоги до навчальних програм фахових дисциплін, що розробляються за кредитно-модульним підходом.

12. Здійснити порівняльний аналіз навчальних планів кваліфікації: «бакалавр» та «магістр» майбутніх соціальних працівників та фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки

Загальна характеристика змісту підготовки фахівця за спеціальністю «Освітні, педагогічні науки». Компоненти системи підготовки майбутніх фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки. Ефективні умови формування в майбутніх фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки професійних вмінь і навичок. Навчальний план підготовки фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки в системі ЗВО III–IV рівнів акредитації. Аналіз навчальних планів кваліфікації «бакалавр» та «магістр» з підготовки соціальних працівників та майбутніх фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки.

Значення спецкурсів у системі підготовки майбутніх фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки. Вимоги до навчальних програм фахових дисциплін, що розробляються за кредитно-модульним підходом.

13. Проілюструвати на прикладі розробленої лекції на тему: «Специфіка підготовки та проведення практичного заняття із фахових дисциплін» урахування дидактичних принципів відбору і викладення матеріалу (науковість, доступність, історичність, зв'язок теорії з практикою).

Види та типи семінарів. Сутність використання інтерактивних прийомів на практичних заняттях. Особливості підготовки та проведення практичних (семінарських) занять із соціально-педагогічних дисциплін. Технології підготовки та проведення тренінгового заняття, «круглого столу», ділових ігор, диспутів та інших типових форм організації і проведення практичних занять. Специфіка організації і проведення лабораторних занять для студентів спеціальності «Освітні, педагогічні науки». Виїзні лабораторні заняття, заняття на базах проходження фахових практик.

14. Розробити два варіанти плану практичного заняття до теми: «Теоретичні основи соціальних технологій» з дисципліни «Технології соціально-педагогічної роботи»

Методичні матеріали з дисципліни «Технології соціально-педагогічної роботи», 3 курс, ПЗ 4 (кафедра).

15. Розробити два варіанти плану практичного заняття до теми: «Метод групової роботи в діяльності фахівців з інклюзивної освіти, корекційної педагогіки» з дисципліни «Технології соціально-педагогічної роботи»

Методичні матеріали з дисципліни «Технології соціально-педагогічної роботи», 3 курс, ПЗ 7-8 (кафедра).

16. Розробити два варіанти плану практичного заняття до теми: «Обговорення гострих проблемних питань сучасної сім'ї» з дисципліни «Технології соціально-педагогічної роботи»

Методичні матеріали з дисципліни «Технології соціально-педагогічної роботи», 3

курс, ПЗ 15-16 (кафедра).

17. Розробити два варіанти плану практичного заняття до теми: «Соціальна педагогіка як наука і як сфера практичної діяльності» з дисципліни «Соціальна педагогіка»

Методичні матеріали з дисципліни «Соціальна педагогіка», 2 курс, ПЗ 1 (кафедра).

18. Розробити два варіанти плану практичного заняття до теми: «Передумови соціально-педагогічної діяльності в Україні» з дисципліни «Соціальна педагогіка»

Методичні матеріали з дисципліни «Соціальна педагогіка», 2 курс, ПЗ 4 (кафедра).

19. Розробити два варіанти плану практичного заняття до теми: «Структура та функції соціально-педагогічної діяльності» з дисципліни «Соціальна педагогіка»

Методичні матеріали з дисципліни «Соціальна педагогіка», 2 курс, ПЗ 7 (кафедра).

20. Розробити два варіанти плану практичного заняття до теми: «Соціальна робота з особами, схильними до протиправної поведінки» з дисципліни «Організація роботи з різними соціальними групами»

Методичні матеріали з дисципліни «Організація роботи з різними соціальними групами», 4 курс, ПЗ 1 (кафедра).

21. Розробити два варіанти плану практичного заняття до теми: «Організація соціальної роботи з клієнтами в складних життєвих ситуаціях» з дисципліни «Організація роботи з різними соціальними групами»

Методичні матеріали з дисципліни «Організація роботи з різними соціальними групами», 4 курс, ПЗ 10-11 (кафедра).

22. Розробити два варіанти плану практичного заняття до теми: «Організація соціальної роботи з сім'єю» з дисципліни «Організація роботи з різними соціальними групами»

Методичні матеріали з дисципліни «Організація роботи з різними соціальними групами», 3 курс, ПЗ 1 (кафедра).

23. Скласти п'ять завдань для самостійної роботи з дисципліни: «Методика викладання фахових дисциплін».

Редакційно-видавничий відділ НУЧК імені Т.Г. Шевченка
14013, вул. Гетьмана Полуботка, 53, к. 208.
Тел. 65-17-99. Chdpu_tipograf_208@gmail.com

